

**Kerepes Város Önkormányzat
Kerepesi Babaliget Bölcsőde**

SZAKMAI PROGRAM

Az intézmény neve: Kerepesi Babaliget Bölcsőde

címe: 2144 Kerepes, Alföldi u. 58.

Elérhetőségek:

Telefon:+36 (28) 561-052

email: bolcsode@kerepes.hu

honlap: kerepesibolcsode.hu

Fenntartó neve: Kerepes Város Önkormányzat Képviselő Testülete

Székhelye: 2144 Kerepes, Vörösmarty u. 2,

Alapító Okirat száma:

Működési Engedély száma:

Ellátási terület: Kerepes Város területe

A Szakmai Program érvényes:2021. május 31- től

Készítette: Hutvágner Csabáné intézményvezető

Programfelelős: Hutvágner Csabáné intézményvezető

TARTALOM

Bevezetés	3
1. Az intézmény feladata, tevékenysége	5
2. A Kerepesi Babaliget Bölcsőde szervezete	6
3. Küldetésnyilatkozat	7
4. Az intézmény minőségpolitikája	8
5. Az ellátás igénybevételének módja	10
6. A bölcsőde tárgyi feltételei	12
7. Gyermekélelmezés	14
8. Nevelés-gondozás a bölcsődében	15
9. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	16
10. A bölcsődei működés rendje	18
11. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	19
12. Kiemelt szakmai feladatok	21
13. Intézményi kapcsolatok	27
14. Gyermekekről vezetett dokumentáció	28
15. A fejlődés főbb jellemzői a bölcsődéskor végére	29
16. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	30
17. A szakmai program alapidokumentumai	31
18. Zárzó	32
Mellékletek	
SZMSZ	
Megállapodás a bölcsődei ellátásról- minta	

Mottó:

„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldől az ember sorsa jóformán egész életére.” (Kodály Zoltán)

Bevezetés

Hazánkban, Pesten, a Kalap utcában 1852. április 21-én nyílt meg az első bölcsőde. Ez a nap 2013 óta a Magyar Bölcsődék Napja, ezzel is tisztelve a bölcsődék szakmai munkáját, és az ott dolgozók áldozatvállalása előtt.

Az első bölcsőde megalakulása óta a folyamatos fejlődés jellemzi szakmai munkánkat, miközben kialakult szakmai értékeinket őrizzük. A társadalmi és gazdasági változások, a kisgyermek test és lelki fejlődésével kapcsolatos tudás bővülése és egy sor tényező arra ösztönöz minket, hogy folyamatosan újra gondoljuk a szakmai gyakorlatot, és igyekezzünk a családok igényeit úgy kielégíteni, hogy közben a gyerekek mindenek felett álló érdekeit tartjuk szem előtt. Meg kell felelnünk a folyamatosan változó jogszabályi háttérnek, a Fenntartói igényeknek, a családok igényeinek, a bölcsődét szolgáltató intézményként kell üzemeltetni, törekedni kell a gazdaságos működésre, és a legfontosabb, hogy a gyermeki fejlődéssel kapcsolatos tudásunkat bevetve kell okosan szeretve támogatnunk a kisgyermek fejlődését.

2011-ben, az akkori Kerepesi Nagyközség fontos, és a jövőbe tekintő projektet valósított meg. Európai Unió pályázat segítségével bölcsődét épített, hogy az elkövetkező generációk szakszerű, szeretetteljes gondozásban-nevelésben részesülve, csillogó szemekkel és élményekkel gazdagon fejlődhessenek egy csodaszép épület falai között. Segítséget nyújtott ezzel sok családnak a megélhetés biztosításához, a családi élet szebbé tételéhez is. De talán a legfontosabb, hogy példát mutattak segítőkészségből, összefogásból, áldozatvállalásból. Mert fontosnak tartották és tartják ma is a jövőt, és tudják, hogy azt a legjobb gyermekeik által tehetik.

A Kerepesi Babaliget Bölcsőde ellátottjai, valamint az érintett családok szociokulturális összetételét meghatározza a kisváros lakossága. A kerepesi őslakosság mellett jelentős a betelepülő lakosság száma is, folyamatosan nő az új építésű családi házak, lakóparkok száma. A bölcsődés gyerekek legnagyobb része családi házas környezetben él, gyakran bérelt ingatlanban. Jelentős a német, a szlovák és a roma nemzetiségűek száma. A roma lakosság jellemzően rossz szociális körülmények között él. A város lakosságának anyagi, kulturális képe színes, sokan küzdenek nehézségekkel, ugyanakkor jelentős a felső középosztály aránya is. Arányaiban jelentős a három, vagy több gyereket nevelő család.

A bölcsődei ellátást jellemzően a magasabb iskolai végzettségű, karriert építő szülők igénylik, de gyakorta előfordul, hogy nehéz anyagi körülmények miatt az anya kénytelen visszatérni a munka világába, ahol azonban képzettségének hiányosságai miatt gyakran vált munkahelyet, és nehézségekkel küzd. Évente átlagosan 15-20 % azoknak az aránya, ahol a család egysége kezd megbomlani, gyakoriak a válások, a szétköltözések.

A Bölcsőde Kerepes Város Önkormányzata mellett a Széchenyi István Általános Iskola szomszédságában található. Az Intézmény családi házas, zöld környezetben helyezkedik el. Az iskola mellett áll meg a helyi buszjárat, az épület előtt parkoló van. Az Intézmény jól megközelíthető helyen épült, mediterrán stílusban. Az épület földszintes elrendezésű, de a tetőtér beépíthető, így a későbbi bővítés lehetőségei is adóttak.

A szabad levegőn való játék lehetőségét két, a korcsoportnak megfelelő játszótéri játékokkal, párasító berendezéssel, és napvitorlával ellátott játszóudvar adja. Mindkét udvarrészhöz tartozik játéktároló és udvari gyermek WC.

A csoportszobák rendelkeznek közvetlen kertkapcsolattal is, a csoportszobák előtt burkolt terasz teszi lehetővé a nyári időszakban a gyerekek itt tízóráznak, és igény szerint asztali játékokkal is játszhatnak a szabad levegőn.

A Bölcsődének saját, minden igényt kielégítő főzőkonyhája van, melynek kapacitása megengedi, hogy a bölcsődés korosztály magas színvonalú étkeztetésén túl munkahelyi felnőtt étkezést is biztosítson kiváló minőségben.

A Kerepesi Babaliget Bölcsőde szakmai múltja rövid, hagyományainkat, jó hírünket most építjük. Tudjuk, sok múlik munkánkon, tudjuk, hogy munkánk gyümölcse egyszer beérik, és a nálunk gondozott gyerekek felnőttként szép emlékekkel gondolnak vissza az itt töltött időre. Tisztában vagyunk azzal is, hogy munkánkkal hozzájárulunk sok család biztonságának megteremtéséhez, segítünk a családnak nem csak a gyermekkel kapcsolatos, de más hétköznapi gondok megoldásában is.

A Bölcsőde valamennyi kisgyermeknevelője, és segítő dolgozója azon van, hogy a lehető legmagasabb színvonalon végezze munkáját, hogy a családok megelégedtségére végezze hivatását, ezen keresztül biztosítva azt, hogy a Fenntartó Kerepesi Önkormányzat a legmagasabb szinten tehessen eleget ellátási kötelezettségének. Arra törekszünk, hogy a Babaliget Bölcsőde kimagasló szakmai eredményeivel hozzájáruljon Kerepes Város jólétéhez, és a jövő gyarapításához.

Szakmai Programunkkal a gondozó-nevelő munka egységes, a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó összefoglalóját készítjük el, egységes rendszerbe foglalva a bölcsődei részlegek tevékenységét, lefektetve a szem előtt tartandó alapelveket, és elérhető célokat.

Az elkövetkező évek feladata a Szakmai Program megvalósítása, a Kerepesi Babaliget Bölcsőde hagyományainak megteremtése, a módszertani eljárások és jó gyakorlatok beépítése a napi munkavégzés folyamatába. Ezzel tudunk majd szakmai eredményeket elérni, munkatársainknak igényes, jó körülmények között, kiegyensúlyozott munkahelyi légkörben való munkahelyet teremteni, ami feltétele a kisgyermeknevelésnek.

1. AZ INTÉZMÉNY FELADATA, TEVÉKENYSÉGE

1.1 Fogalmi meghatározás

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a gyermekeknek: nevelést, gondozást, felügyeletet, étkeztetést. Segíti a szülők munkavégzését, munkaerő piaci visszatérését, képzésen történő részvételét.

1.2. Intézmény alapfeladata

Intézményünk alapfeladata a gyermekek napközbeni ellátása (TEÁR-8891), szociális és gyermekjóléti ellátás (bölcsődei ellátás). A 3 éven aluli, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását végezzük. Az alap ellátás részeként a fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását, nevelését-gondozását végezzük integrált formában.

1.3 Alapellátás mellett működő, családi nevelést támogató szolgáltatások.

- Időszakos gyermekfelügyelet a szabad férőhelyeken,
- A Bölcsőde só-szobáját a szabad kapacitás függvényében használhatják preventív és terápiás céllal az igénybevevők.

1.4. Az Intézmény jogállása

Az Intézmény jogi személyiséggel rendelkező, önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. Az Intézmény pénzügyi szervezettel nem rendelkezik. A gazdasági - pénzügyi feladatokat Kerepes Város Önkormányzatának Pénzügyi Osztálya látja el.

Az Intézmény vezetője Kerepes Város Önkormányzatának Képviselőtestülete által elfogadott költségvetés keretein belül gazdálkodik a Bölcsőde anyagi forrásaival.

Az Intézmény dolgozói felett a munkáltatói jogkört az intézményvezető gyakorolja. Az intézményvezető tekintetében a kinevezési és felmentési jogkört Kerepes Város Önkormányzat Képviselőtestület által átruházottan a polgármester gyakorolja.

Az Intézmény pénzügyi és gazdálkodási szabályzatát Kerepes Város Önkormányzatának számviteli politikája tartalmazza. Az Intézmény saját hatáskörben kidolgozott szabályzatai nem lehetnek ellentétesek a Város által elfogadott szabályzatokban foglaltakkal.

A működés pénzügyi forrása:

- állami normatív támogatás
- a fenntartói támogatás, melyet a Fenntartó a mindenkori éves költségvetésben határoz meg.
- saját bevétel (gondozási díj, szolgáltatások térítési díja)
- egyéb források (pályázat)

Az Intézmény működésére vonatkozó szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

1.5. A szakmai program célja

A Szakmai Programmal célunk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés.

1.6. A szakmai program elérhetősége

A Szakmai Program a Bölcsődében elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten az intézményvezető ismerteti a szülőkkal. A szakmai programhoz kapcsolódó tevékenységek tervezete megtekinthető a Bölcsődében elhelyezett falújságon.

2. A KEREPESI BABALIGET BÖLCSŐDE SZERVEZETE

A Kerepesi Babaliget Bölcsőde fenntartója Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete.

Az Alföldi utca 58. szám alatt működő intézmény két gondozási egységgel, négy csoporttal működik. A jogszabályi előírásoknak megfelelően egy gyermekcsoportban legfeljebb 12 gyermek gondozható, abban az esetben, ha valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévét, úgy a játszócsoportban legfeljebb 13 gyermek ellátása biztosítható.

Ezt figyelembe véve a Kerepesi Babaliget Bölcsődébe maximálisan felvehető gyermekek száma 52 fő, ha valamennyi kisgyermek betöltötte a 2. életévét.

A gondozó-nevelő munkát 8 + 1 fő kisgyermeknevelő látja el. Munkájukat gondozási egységként egy-egy fő bölcsődei dajka segíti.

A kert karbantartását és az Intézményben adódó kisebb javítási-karbantartási munkákat egy fő kertész-karbantartó munkatárs végzi, aki felügyeli a fűtés- és meleg víz – ellátást is.

A minden igényt kielégítő főzőkonyhán egy fő szakács, és két fő konyhalány dolgozik. Munkájukat szakképzett ételmezésvezető koordinálja, aki az étlapot tervezi, beszerzi a nyersanyagot, elszámolja a költségeket, és beszedi a bölcsődei bevételeket.

A bölcsődei textíliák karbantartását egy fő mosó-vasalónő végzi.

Az intézmény irányítását az intézményvezető végzi.

A Bölcsőde gyermekorvost foglalkoztat a gyermekek ellátása érdekében.

2.1 Humán erőforrás

Az engedélyezett dolgozói létszám 17 fő, ebből:

- Intézményvezető 1 fő,
- kisgyermeknevelő 8 fő
- „ötödik kisgyermeknevelő” 1 fő
- technikai létszám: 4 fő (2 fő bölcsődei dajka, 1 fő

kertész-karbantartó, 1 fő mosó-vasalónő)

- konyhai dolgozók létszáma 3 fő (1 fő élelmezésvezető,
1 fő szakács, 1 fő konyhalány)

Az Intézmény minden dolgozója rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel.

3fő kisgyermeknevelő végezte el a főiskolai BA képzést (kisgyermeknevelő), de diplomáját még egyik sem kapta meg (nyelvvizsga).

2 fő jelenleg végzi a BA képzést.

Az intézményvezető BA képzéssel és gazdasági diplomával rendelkezik. Szociális szakvizsga kötelezettségét pedagógiai szakvizsga letételével teljesítette. Választott szakiránya a csecsemő- és kisgyermeknevelő hallgatók gyakorlati oktatásvezetője. 2017 februárjától a Magyar Bölcsődék Egyesületének módszertani feladatellátásával összefüggésben Pest Megye X. kerületi Egyesített Bölcsődékhez tartozó településeinek a módszertani tanácsadói feladatokat is ellátja.

Az élelmezésvezető szakképzett, felsőfokú szakképesítést szeretne megszerezni, tanulmányait megkezdte.

A szakácsnő szakképzett, munkáját 1 fő szakképzetlen konyhalány segíti.

A 15/1998.évi NM rendelet értelmében Intézményünk 1 fő gyermek szakorvost bíz meg a bölcsőde orvosi feladatok ellátásával.

A munkavédelem és tűzvédelem biztonságát szakirányú engedéllyel rendelkező vállalkozás biztosítja megállapodásunk értelmében.

Az Intézmény valamennyi dolgozója közalkalmazotti jogviszonyban áll.

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

3.1. Pedagógiai hitvallásunk

A korai életkorban a gyermek szocializációjában a családi minta meghatározó. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi, az értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési funkciójának pozitív segítségével. Az intézményi és a családi nevelés egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek fejlődéséhez. Felismertük azonban azt is, hogy a bölcsődében ellátott gyermekek hétköznapi életükben kevés időt töltenek családjukkal, és gyakorta a szülők sem mindig tudják szülői szerepüket problémamentesen megélni. Ezért fokozott figyelemmel kísérjük azokat a családokat, ahol szakértelmünkkel, tapasztalatunkkal segíteni tudjuk a családi szerepek jobb megélését, ahol támogatásunkkal, szemléletformálásunkkal a gyermekek és szüleik érdekeit szolgálva egy magasabb szinten folyó nevelői attitűd elsajátítását ösztönözhetjük a család kompetenciahatárának maximális tiszteletben tartásával.

3.2. Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkezik. Zavartalan fejlődésének érdekében védelem, különleges bánásmód illeti meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttere, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A csecsemőkor az alapvető bizalom, a kisgyermekkor az autonómia-érzés kialakulásának

időszaka. Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyiségének fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi egész életre jellemző szokások, a viselkedésminták alapjai.

A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban való mozgás, és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás.

A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg.

A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanulásnak, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikerének.

3.3 Kisgyermeknevelő- képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára. Minden gyermeket annak tudatában nevel és gondoz, hogy tudja, a gyermek egész eljövendő életére hatással van munkája. Céljainak eléréséhez önmaga folyamatos szakmai és emberi fejlesztésén túl törekszik a munkatársaival is olyan együttműködés kialakítására, melynek eredményeképpen a munkahelyi közösség is és proaktív munkatársi attitűd alakul ki.

3.4. Bölcsőde-képünk

Törekvésünk, hogy minden kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan érezze magát nálunk. Bölcsődénk nyitott a kisgyermekes családok számára. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integráltan tanulással gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék, mint legfontosabb tevékenység határozza meg arculatunkat, melyben figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket is. Esztétikus, fejlesztő, optimálisan inger-gazdag, környezetet teremtünk. Célunk, hogy a bölcsődénk kisgyermek-nevelési központként működjön, ahol a gyermekek gondos ellátása mellett - jelentős segítséget adhatunk a gyermeküket otthon nevelő családoknak is. Ebben törekszünk együttműködésre a Városban működő társintézményekkel, szolgáltatásokkal is (védőnői hálózat, gyermekorvosok, családsegítő, gyermekjóléti központ, óvodák, iskola, művelődési intézmények).

Célunk, hogy Bölcsődénk jól integrálódjon Kerepes Város egészségügyi-szociális és kulturális intézményrendszerébe. Szeretnénk, ha a kisgyermeket nevelő szülők akkor is fordulnának hozzánk, ha gyermekük nem bölcsődés, de nevelési, gondozási kérdésekben számítanak tapasztalatainkra, szakmai tudásunkra.

4. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Intézményünkben a minőségi munka alapkövetelmény. Ennek garanciája munkatársaink alapképzettsége, továbbképzése, szakmai fejlesztése és az önképzés.

Az ellátást és a szolgáltatás iránti igényt folyamatosan vizsgáljuk, mérjük. A mérések eredményeit beépítjük az intézmény további működésébe, folyamataiba. Felelősséget érzünk a szülők tájékoztatásáért, azért, hogy partnereinkkel összhangban és azok meglegedettségére végezzük munkánkat.

A minőségfejlesztés részeként fontosnak tartjuk a szakmai fejlődést.

A gyermekellátás színvonalának megtartását, növelését, az új kutatások eredményeinek megismerését, szakmai munkánkban való felhasználását, az egységes szakmai szemlélet kialakítását és annak megőrzését.

A Szakmai Program az Intézmény szakembereinek szoros együttműködésével valósul meg. A folyamatos belső szakmai beszélgetések, a szakmai fejlődést segítő ellenőrzések, a jó gyakorlatok átvétele, a megfelelő attitűd kialakítása, a környezeti hatásokra való gyors reagálás, a kisgyermeknevelők kiégés elleni küzdelme, az élethosszig tartó tanulás támogatja és előre viszi azt a gazdag szellemiséget, amit a bölcsődei szakemberek módszertani ajánlásaikban megfogalmaztak.

A kisgyermeknevelők, szakdolgozók a gyakornoki idő lejártának hónapjában, és minden ezt követő évben munkavállalói minősítését elvégezzük.

Minőségpolitikánk teszi lehetővé, hogy intézményünk hosszú távú céljai hatékonyan valósulhassanak meg.

A szakmai program tartalma, megvalósulása a szakmai megbeszélések és a továbbképzések egyik témaköre, ezzel megvalósulást is nyomon követjük.

4.1. Erősségeink

- a Fenntartó Önkormányzat támogató, és biztos háttérrel biztosít a kiváló munkához,
- bölcsődénk tárgyi feltételei nagyon jók,
- a személyi feltételek folyamatos biztosítása megoldható,
- a minőségi kisgyermek ellátás valamennyi dolgozó szívügye,
- az intézményvezető támogató, segítő, ellenőrző tevékenysége,
- továbbképzések, közösség építő tevékenységek,
- működő- alakuló kapcsolatrendszereink családokkal és intézményekkel,
- biztos önkormányzati háttér a szükséges intézkedések megtételéhez.

4.2. Fejlesztést igénylő területek

- kisgyermeknevelők BA képzésben való részvétele minél nagyobb számban,
- szakdolgozóink anyagi megbecsülése, és társadalmi megbecsültségének elősegítése,
- kisgyermeknevelők szülőkkel való társas készségeinek fejlesztése,
- a belső kommunikáció fejlesztése a folyamatos fejlődés érdekében,
- a jó gyakorlatok átvétele más intézményekből,
- a helyi adottságokra épülő, saját jó gyakorlatok kialakítása,
- a játszóudvarok, a gazdasági udvar fákkal, növényekkel való nagyobb arányú betelepítése,
- korszerű, nagyobb kapacitású pancsoló kialakítása,
- szolgáltatásaink bővítése, a meglévő szolgáltatások jobb kihasználása,

- a csoportszobákban csendes elvonulásra alkalmas területek (kuckók) kialakítása,
- a szakdolgozók számára a burn out elleni küzdelem lehetőségeinek szélesítése,
- bölcsődei alapítvány létrehozása, az adományozás hagyományainak megteremtése,
- a Bölcsőde arculatának megteremtése, hagyományok teremtése mind a pedagógiai munkában, mind a munkahelyi kultúrában.

4.3.Szülői elégedettség mérése

A szülői elégedettségről rendszeresen tájékozódunk az egyéni és a csoportos beszélgetések alkalmával. A nevelési év végén elégedettségi kérdőív kitöltésével véleményezik a szülők a bölcsődei ellátást. A feldolgozás, az elemzést követően a szülőket tájékoztatjuk a mérés eredményéről. Az elégedettség mérését követően:

- értékeljük az Intézmény adott időszaki munkáját,
- megállapítjuk erősségeinket, gyengeségeinket,
- feltérképezzük a fejlesztendő területeket, a megoldásokhoz tervet dolgozunk ki,
- a kialakult jó gyakorlatokat igyekszünk hagyománnyá tenni,
- a rendelkezésre álló erőforrásokból a szükséges fejlesztéseket elvégezzük,
- kidolgozzuk a szakmai fejlesztés stratégiáját, változás irányát és annak részleteit,
- a szükséges, alátámasztott módszereket kezdeményezzük,
- elismerjük munkatársainkat.

4.4. Képzés, továbbképzés, az egyéni fejlődés biztosítása

A szakdolgozók lehetőség szerint kötelező továbbképzéseken vesznek részt, e mellett házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával.

Az élelmezési szakembereink rendszeres szakmai találkozásokon osszák meg tapasztalataikat, szakmai ismereteiket. A találkozások lehetővé teszik a módszerek, eljárások egyeztetését. Lehetőséget biztosítunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre, ösztönözzük az önképzést, az egyéni érdeklődés alapján elsajátított ismeretek továbbadását.

A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk.

Az intézmény minden évben továbbképzési tervet készít, melyben valamennyi, továbbképzésre kötelezett dolgozó szerepel, és iskolai végzettségének, valamint az ahhoz tartozó jogszabályoknak megfelelő időszakonként elvégzendő szakmai továbbképzést tervezi, és tartja nyilván.

A folyamatos szakmai továbbképzést segítik továbbá a rendszeresen megtartott belső szakmai előadások, a kisgyermeknevelők által feldolgozott szakmai irodalmi források részletes ismertetése. Lehetőség van más intézményekbe való szakmai látogatásra is, ahol a jó gyakorlatokat, szakmai megoldásokat van alkalma megfigyelni a szolgáltatást nyújtó szakembereknek. Intézményünk is lehetőséget ad ilyen látogatásokra, így szakmai műhelymunkával van lehetőség a folyamatos szakmai fejlődésre.

5. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A 15/1998 évi NM rendelet értelmében bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31, napjáig vehető fel, amelyben a

gyermek a 3. életévét betölti. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életév betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti.

A részletes szabályokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény ekként foglalja össze:

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. §³³¹ (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A Kerepesi Babaliget Bölcsődébe elsősorban azok a gyermekek vehetők fel, akik állandó kerepesi lakcímmel rendelkeznek és életvitelszerűen Kerepesen tartózkodnak. A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik, melyet érkezési sorrendben iktatunk. A felvételi kérelem száma nem feltétlenül befolyásolja a felvételi döntést. A felvételi kérelmek elbírálásakor figyelembe vesszük:

- a rászorultságot,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot,
- a szociális helyzetet,
- a jelzőrendszeren keresztül történő jelzéseket,
- a családban eltartott gyermekek számát,
- a szülők munkavállalását.

A Kerepesi Babaliget Bölcsődébe a gyermekek felvétele folyamatos, azonban a nevelési év végén van nagyobb számú férőhely felszabadulás, ezért a legtöbb gyermeket szeptember hónapban vesszük fel a bölcsődébe.

Az Intézmény vezetője minden szerdán 9 és 11 óra között személyesen áll rendelkezésre a felvételt kérő szülők számára, ilyenkor lehet leadni a jelentkezési lapokat, és tájékoztatást kapni az ellátásról.

Férőhely felszabadulás esetén az Intézmény vezetője a leadott jelentkezési lapok alapján értesíti azt a szülőt, akinek gyermekét fel tudja venni az Intézménybe.

Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszélt időben nem kezdi meg a beszoktatást, indokolt

esetben maximum 1 hónapig tartjuk fenn a helyet számára, ezt követően, - ha még igényli, az ellátást - újra be kell adni a jelentkezést.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel, a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 42 (1) értelmében amennyiben a gyermek nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, gondozását a bölcsődéink a gyermek 6. életévének betöltéséig biztosíthatják. A gyermekek fejlesztésének megszervezését segítjük.

5.1. Az alapellátáson túli családi nevelést támogató szolgáltatások

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 44 § (1) alapján ha a bölcsőde alapfeladatát nem veszélyezteti, a bölcsőde térítési díj ellenében külön szolgáltatásként:

- játszócsoporthoz,
- időszakos gyermekfelügyeletet, gyermekhotelt,
- egyéb, gyermeknevelést segítő szolgáltatást (pl.: gyermeknevelési tanácsadást, játékeszköz kölcsönzést)

működtethet, illetve otthoni gyermekgondozást biztosíthat. A bölcsőde által biztosított külön szolgáltatásokat a gyermek 6. életévének betöltéséig veheti igénybe. Az alapellátással és azon túl a családi nevelést támogató szolgáltatások biztosításával szeretnénk a nyitott ház funkciót megvalósítani.

5.1.1. Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő alkalmi elfoglaltsága idejére, néhány órára is előzetes bejelentés alapján kérheti gyermeke felügyeletét a szabad férőhelyeken. Az időszakos gyermekfelügyelet térítésköteles.

5.1.2. Só-terápiás szoba használata

Célunk, hogy csökkentsük a légúti megbetegedések okozta hiányzást, elősegítsük ősztől tavaszig a gyermekek egészségének megővését. A só-terápiás szoba használata – mivel a településen egyedülálló fejlesztésről van szó – az óvodák számára is használható.

5.1.3. Információs tájékoztatás a gyermekjóléti alapellátásokról, bölcsődei felvételtől, gyermekjóléti szolgáltatásokról stb.

A bölcsőde minden, Kerepesi lakóhellyel rendelkező érdeklődő számára nyitva áll a kisgyermekellátással és a gyermekvédelemmel kapcsolatos információk vonatkozásában.

A bölcsődei jelentkezés után, a beiratkozást megelőzően a szülő részletes tájékoztatást kap:

- a napközbeni kisgyermekellátás tartalmáról,
- a házirendről,
- a beszoktatás menetéről,
- a családlátogatás fontosságáról,
- a csoport szokásairól,
- a bölcsődében szükséges ruházatról,
- az étkezési- és gondozási díj mértékéről, annak megfizetésének szabályairól,
- a díjkedvezményekre való jogosultság feltételeiről,
- a szükséges dokumentumokról,
- a bölcsőde nyitvatartási rendjéről,

- a bölcsőd zárva tartásáról (nyári zárás, nemzeti ünnepek, bölcsődék napja, stb.)
- a keletkezett dokumentumok kezeléséről,
- a panaszjog gyakorlásának lehetőségeiről.

A bölcsődéről szóló tájékoztatás Kerepes Város honlapján is elérhető. A bölcsődei életről rendszeresen olvashatók cikkek a helyi írott sajtóban.

A bölcsődevezető minden szerdán 9 és 12 óra között, illetve előre egyeztetett időpontban fogadóórát tart.

A kisgyermeknevelők a szülőkkel való napi és rendszeres kapcsolattartáson túl előre egyeztetett időpontban tudják megbeszélni a szülőkkel a felmerülő problémákat, és segítséget nyújtanak nevelési, életvezetési kérdésekben saját kompetenciahatáraik keretein belül.

A gyermekjóléti szolgáltatásokról tájékoztató olvasható a bölcsődei átadókban, valamint a hirdetőtáblán.

6. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÁRGYI FELTÉTELEI

Tárgyi feltételeinket a szakmai követelményeknek megfelelően, megalapozottan alakították ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabadban való mozgást, játékot lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosított, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg.

6.1. Csoportszobák

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A bútorzatot egységes, korszerű gyermekbútorok és felnőtt bútorok alkotják. Egyediséget képvisel a bölcsődei csoportok belső tároló-helysége, ahol a fektető ágyak, játékok és pedagógiai eszközök elhelyezése kiválóan megoldható. A csoportszobákban szükséges még a csendes elvonulásra, pihenésre alkalmas kuckók kialakítása. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A csecsemők, a járnivaló gyermekeknek biztonságos hempergő rendelkezésre áll, elkerített szobasarok kialakításához szükséges még néhány eszköz, melynek beszerzését meg tudjuk oldani. A puhaságot ülepárnákkal, játszópárnákkal, mesesarokkal nyújtjuk. A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor. A nyugodt alváshoz saját ágyat, jellel ellátott ágyneműt, állandó ágyazási helyet biztosítunk gyermekeinknek. A kisgyermeknevelők ülőhelyét úgy helyezük el, hogy mindig beláthassák a gyermekcsoportot.

6.2. Fürdőszobák

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Célszerű, tágas, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó, öltöztető pad, törülköző, és fésűtartó, egészalakos tükrök, fertőtlenítő eszközök, stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde a gyermekek számára elérhető, a mozgásukban korlátozott gyermekek számára segédeszközzel is ellátott. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához. A szájöblítéshez, fogmosáshoz a feltételeket szülőkkel közösen szeretnénk megoldani a lehető leghamarabb. A gyermekek saját pelenkáit, ruházatait jellel látjuk el, és jellel ellátott előkészítő polcon, szekrényben, pólyázó asztalban tároljuk. A gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére is színes esztétikus jeleket használunk.

6.3. Gyermeköltözők

A gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk. Öltöztető pad, pelenkázó asztal, szék, a gyermeköltöző berendezése. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz a feltételeket. A faliújságokon helyezük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges információkat. Lehetőség van itt is a felnőttek számára kézmosásra.

6.4. A helyiségek díszítése

A vizuális ingerek egyensúlyára, az esztétikus inger-gazdag környezet kialakítására törekszünk. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. A díszítések kivitelezésénél korszerű, tartós és biztonságos anyagokat használunk. Gyermekmagasságban helyezük el a képeket, fotókat. A gyermekek által készített síkbeli és háromdimenziós alkotásokat a gyerekek számára látható, megérintható magasságba tesszük. A képeket biztonságos megoldással rögzítjük, védjük.

6.5. Textiliák

A gyermekek saját ruházatban tartózkodnak a bölcsődében, de rendelkezésünkre áll bölcsődei ruha is arra az esetre, ha éppen nincs megfelelő, vagy elegendő ruházat a gyermek szekrényében. A váltóruhát ennek értelmében vagy a szülő vagy a bölcsőde biztosítja. A pelenkáról minden esetben a szülők gondoskodnak, textil pelenkát a székletes gyermekek gondozásakor használunk. Az alapvető textiliákról, azok tisztításáról, pótlásáról a bölcsőde gondoskodik.(törülköző, ágynemű, előke, abrosz, fürdőlepedő, stb.) Az előírásoknak megfelelően, gondosan mossuk, fertőtlenítjük a textiliákat. A gyermekek személyes használati tárgyait jellel látjuk el.

6.6. Játszóudvarok

A két gondozási egységnek külön játszóudvara van. Mindkét gondozási egység csoportszobáiból közvetlen kertkapcsolat van a játszóudvar burkolt, teraszos részére. A teraszon padok és asztalok vannak, lehetőséget adva a tízórai szabadban való elfogyasztására, valamint napközben asztali tevékenység végzésére. Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a beépített és a mobil játék eszközökkel. A szabványoknak megfelelő homokozókban évente tisztított minőségi homokot szállítunk. Nyáron párologtatással tesszük élvezetessé, és sokszor elviselhetővé a kánikulai napokat. Mindkét játszóudvar rendelkezik udvari játéktárolóval, valamint udvari gyermek WC-vel.

6.7. Só-terápiás szoba

Parajdi só-szobánk az Intézmény egyik büszkesége. Azokban az időszakokban, amikor a bölcsődés gyermekek nem használják, szolgáltatásként rendelkezésre bocsátjuk a helyiséget a gyógyulni, pihenni vágyó kisgyermekeknek és szüleiknek. A szülőket írásban nyilatkoztatjuk a só-szoba használatáról. Szervezett formában, alcsoportonként hetente 2-3 alkalommal 25-30 percet tartózkodnak a gyermekek és kisgyermeknevelőik a helyiségben. A só-szobában játékra is van lehetőségük.

6.8. Fejlesztő szoba

Az egyéni fejlesztés, a rekreáció, és a nyugodt pihenés lehetőségét adja a helység, ahol lehetőség van fény- és audio-eszközök használatára is, valamint rossz idő esetén egy-egy gyermekcsoport diafilmes vetítést nézhet a kisgyermeknevelővel, ezzel segítve beszédfejlődésüket, fantáziaviláguk megmozgatását. Ez az a helység, ahol szükség esetén korai fejlesztés, megsegítés keretében gyógypedagógus, pszichológus, terapeuta foglalkozhat a fejlődésében eltérő pályát mutató gyermekkel.

6.9. Játékkészlet

A játék készlet összeállításánál kiemelt hangsúly jutott a pedagógiai és az egészségügyi szempontoknak, de az életkori igények és a létszám igényeknek is megfelel a jelenlegi készlet. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszhassanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot, a nemenkénti játékokat. Törekszünk arra, hogy a természetes anyagú, színű eszközök, játékok aránya növekedjen, tárolásukat is természetes anyagból készült kosarakban igyekszünk tárolni. Funkciók szerint csoportosítva, és a gyermekmagasságában helyezük el. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához. (manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték, stb.). A nagycsoportokba babakonyhát rendezünk be. A nemi szerepek kialakulását erősítjük fiús, lányos játékokkal. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, dominók, puzzlék). Minimum négy különböző építőjáték van a csoportokban, elhelyezésénél ügyelünk arra, hogy elegendő védett hely álljon a rendelkezésre az építéshez. Minden korcsoportban vannak ismeretet adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkretát, minőségi irónt, festéket, gyurmát. Mozgásfejlesztő játékok is vannak a szobákban. (kisautók, gurulók, Roddy pónik). Egyes eszközök csak állandó felügyelet mellett használhatók. Ezeket a gyermek által nem elérhető helyen tároljuk, és csak fokozott odafigyelés és felügyelet mellett bocsátjuk rendelkezésre. Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, igényük szerint elővehetik, ezeknek állandó tároló helyet biztosítunk.

A játékokat rendszeresen, szervezeten tisztítjuk, fertőtlenítjük.

Természetesen a játékkészlet bővítése, pótlása minden évben feladat és cél is, az év közbeni gazdálkodás során ezért is törekszünk a takarékosagra, hiszen így több lehetőség marad.

7. GYERMEK ÉLELMEZÉS

A közétkeztetés feladata, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. 50. §-nak (3) bekezdése előírja, hogy „A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségi és tápértékű étkezést kell biztosítani.” A gyermekek ételmezését az OÉTI ajánlás jogszabályi szintre emelkedett „A rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyiajánlás közétkeztetők számára” című dokumentum alapján végezzük. Az étrendet a korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembevételével szakképzett ételmezésvezető tervezi és állítja össze.

Bölcsődénk változatos, a korosztály igényeinek és a jogszabályi előírásoknak megfelelő étlap alapján látja el a gyermekek négyeszi étkezését. Szakácsnőnk kiemelkedő szakértelmének, a konyhai dolgozók odaadó, lelkes munkájának köszönhetően kiváló minőségű, ízletes ételekkel kínáljuk a gyerekeket. Jellemzően a rosszul evő gyerekek is jó étvágygal esznek nálunk emiatt, ami örömmel tölti el a bölcsőde dolgozóit.

Szükség esetén- a jogszabályi előírásoknak megfelelően gasztroenterológus ajánlása alapján a diétás igényeket is ki tudjuk elégíteni, kivételt csak a gluténérzékenység jelent, mert ennek megvalósításához nem rendelkezünk a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel. (külön helység, eszközök és személyzet).

A Bölcsőde konyhája a nyersanyag-beszállítástól a tálalásig a HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) előírásainak megfelelően működik, a folyamatokat megfelelően dokumentáljuk is.

Beszállítóink kiválasztásánál lehetőség szerint törekszünk a helyi szolgáltatókat igénybe venni, preferáljuk a környékbeli terményeket is.

A felnőtt, dolgozói étkezést is a konyha biztosítja, ezzel segítséget nyújtva a munkatársaknak. Itt is a változatos, ízletes ételek jellemzik a szolgáltatást.

Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekélelmezést, ezért rendszeresen mindenre kiterjedő ellenőrzéssel kísérjük figyelemmel annak megvalósulását.

A gyermekek heti étrendjéről a szülőket rendszeresen előre tájékoztatjuk.

Az élelmezés, az étkeztetés szabályait az Élelmezési Szabályzat tartalmazza.

8. NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN

A nevelés céltudatos, tervszerű érték közvetítő folyamat melysorán ismereteket, szokásokat, hagyományokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el a gyermek. Az érték elsajátítás folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepe van a 3 éven aluli korosztályban, ezért átélhető, megtapasztalható élményeket kell közvetíteni. A nevelés bipoláris, a gyermek is aktív résztvevője. A bölcsődei szakemberek a családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve, a szülővel együttműködve alakítják ki a nevelés folyamatát.

8.1. A bölcsődei nevelés- gondozás célja

A pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség megalapozása. Az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi beilleszkedés elősegítése.

8.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése, a harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai-, és érzelmi biztonságának, jólétének megteremtésével, kompetenciájának figyelembe vételével, játéktevékenység és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedés minták nyújtásával. A hátrányos helyzetű, szegény, periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeik enyhítése, ellensúlyozása. A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásba épített fejlődéssegítése. A kisebbséghez tartozó gyermekek esetében nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteltben tartása, az identitás tudat kialakulásának elősegítése. Egyenlő esélyekhez juttatás, társadalmi beilleszkedés elősegítése. A kisgyermeknevelés legfontosabb feladata, hogy azt tanulja, tapasztalja meg a gyermek, hogy szeretik, hogy fontos és értékes, és bízhat a felnőttekben.

8.3. A bölcsődei nevelés fő feladatai

8.3.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a testi - lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet

- megteremtése,
- a primer szükségletek, egyéni igények kielégítése,
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése, a testi - lelki harmónia kialakulását, megőrzését segítő napirend, étkezés, alvás, levegőzés, mozgás, stb.).

8.3.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör megteremtése, a bölcsődei adaptáció nehézségeinek csökkentése,
- a kisgyermeknevelővel való szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- egyéni szükségletek kielégítése, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,
- bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok kialakítása, az együttélés szabályainak elfogadása, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőség teremtés a kisgyermeknevelővel és a társakkal közös élmények szerzésére, az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a fejlődést,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felkeltésével és fenntartásával.

8.3.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fenntartásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- önálló aktivitás, kreativitás támogatása,
- önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató- bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

9. A BÖLCSÖDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ALAPELVEI

9.1 A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A kisgyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva, és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében, gondozásában. Szükség esetén lehetőségeihez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében lehetővé tesszük a szülők számára a részvételt a gyermekük bölcsődei életében, különböző szinteken és módokon.

9.2. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermekeket, mint fejlődő személyiséget különleges védelem illeti meg. Bölcsődénkben a nevelés és a gondozás olyan érték közvetítő folyamat, amely – az emberi jogok és az alapvető

szabadságjogok tiszteletben tartásával – a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének elősegítését jelenti.

9.3. A nevelés és a gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés történik, a nevelés helyzetei, lehetőségei még sem korlátozódhatnak csak a gondozási helyzetekre.

9.4. Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a gyermek kompetenciáján alapuló választási lehetőség biztosítása, a pozitív megnyilvánulások támogatása, erősítése. A kisgyermeknevelő szeretetteljes odafordulással, megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori-, és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt figyelmét, elfogadását. Akkor is, ha lassabban fejlődik, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése különbözik a megszokottól, és emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális, stb. hovatartozást, lehetőség szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és más kultúra, hagyomány megismerését, tiszteletben tartása.

9.5. A biztonság és a stabilitás elve

Fizikai és az érzelmi biztonságot nyújtunk a gyermekeknek. A személyi és tárgyi környezet állandósága (saját gyermekrendszer, felmenőrendszer, csoport és környezet állandóság), a napirend eseményeinek ismétlődése növeli a gyermekek érzelmi biztonságát, segíti a tájékozódásukat, a jó szokások kialakulásában. Az új helyzetek fokozatos bevezetése segíti az alkalmazkodást, a megismerést, a változások elfogadását.

9.6. Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve

Biztonságos és tevékenységre motiváló személyi, tárgyi környezettel, elegendő idő biztosításával, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével segítjük az önállósodást. Fokozza a gyermek aktivitását és önállóság iránti vágyát a felé irányuló szeretet, elismerés, a próbálkozások támogatása, ösztönzése, az igényekhez igazodó segítségnyújtás. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, példamutatással, az egyes élethelyzetek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá tétele, a tapasztalat-feldolgozás segítségével, bátorítással segíti a tanulást.

9.7. Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekekkel foglalkozó felnőttek – a személyiségük különbözőségének tiszteletben tartása mellett egyetértsenek a gyermek kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő biztosításában, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében, és egyeztessék nézeteiket, közelítsék egymáshoz nevelői gyakorlatukat.

10. A BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSI RENDJE

A Bölcsőde nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait. A napi nyitvatartási idő napi 12 óra, 6^h-18^h-ig.

A teljes nyitvatartás alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. Ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk. Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (április 21.) a nevelésmentes napot szervezünk, amikor bölcsődéinkben kisgyermekeket nem fogadunk.

A nyári hónapokban Bölcsődénk nyári zárást tart, melynek időpontjáról minden év március 31.-ig a Fenntartóval egyeztetve dönt. Figyelembe vesszük a szülők igényeit is, de szempont a Bölcsőde kihasználtság mutatójának alakulása, valamint a dolgozók rekreációjának biztosítása, valamint a tervszerű karbantartási munkálatok ütemezése is.

Minden év december végén, a két ünnep közötti napokon zárva tartunk.

A bölcsődék zárvatartásáról a szülőket tájékoztatjuk.

10.1. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 40.§(2) határozza meg. A rendelet értelmében a csoportlétszám legfeljebb 10-14 fő. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. A csoportokat lehetőség szerint életkoronként szervezzük. A bölcsődei ellátás teljes időtartama alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” gondozónő rendszert, és a környezet állandóságát. A gyermek a bölcsődei ellátás teljes ideje alatt lehetőleg ugyanabba a csoportba jár. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe, végzi nevelését, gondozását, figyelemmel kíséri fejlődését, számon tartja egyéni igényeit, problémáit, szokásait, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációit. A csoport gyermekeinek egy része, 5-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Az úgynevezett „ölelkezési időt” (mindkét kisgyermeknevelő bent van a csoportban) elsősorban a „saját” gyermekeik nevelésére, gondozására fordítják. A műszakbeosztásokat az aktuális adottságok figyelembevételével alakítják elsősorban a csoportvezető gondozónők és az intézményvezető. A gyermekek soha nem maradhatnak felügyelet nélkül, még akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

10.2. A gyermekek napirendje

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett folyamatos napirendet központi kérdésnek tekintjük. A kisgyermeknevelők a gyermekek életkori sajátosságainak, az egyéni igényeinek figyelembe vételével tervezik és valósítják meg a napirendet. Arra törekszünk, hogy a családi nevelés és a bölcsődei nevelés összhangban legyen, harmonikusan egészítse ki egymást. A jól szervezett, rugalmas napirend segíti a gyermekek igényeinek, egyéni szükségleteinek kielégítését, a nyugodt gondozás feltételeit, a csoport nyugalmát. Erősíti a gyermekek biztonságérzetét, lehetőséget ad a folyamatos játékra, és biztosítja a várakozás nélküli ellátást. A napirend függ a csoport életkori összetételétől, a gyermekek szükségleteitől, az évszakok, az időjárás, a nyitvatartási időtől, az építészeti adottságoktól. Megvalósításának feltétele a jó munkaszervezés, a kisgyermeknevelők és a technikai dolgozók összehangolt munkája. A csoportok napirendjét egyeztetjük, összehangoljuk, szükség szerint módosítjuk, rugalmasan alkalmazzuk. Igyekszünk úgy dolgozni, hogy minden gyermek esetében és minden tevékenységre vonatkozóan az egész nap során érvényesüljön a folyamatosság. A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők munkarendje. A csoportok napirendjéről a szülőket tájékoztatjuk.

11.A BÖLCSÖDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

11.1. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, a helyes szokások kialakítása. A gondozás minősége meghatározza a gyermek közérzetét, a gyermek felnőtthöz való viszonyát. A gondozási műveletet úgy végezzük, hogy a gyermeknek örömforrás legyen a gondozás, és aktívan együttműködjön. Elvárásaink igazodnak a gyermek életkorához, fejlettségéhez, aktuális állapotához. Ha nincs kedve együttműködni, rugalmasan alkalmazkodunk állapotához, és a műveleteket vagy annak egy részét elvégezzük helyette. A felnőtt tapintatos bánásmódja, elfogadást kifejező verbális és nonverbális kommunikációja kihat a gyermek pozitív én-képének kialakulására, az önellafogadásra. Gondozás közben fontos nevelési feladatokat is ellátunk, pl. egészséges életmódra nevelés, helyes szokások kialakítása, életkornak megfelelő napirend kialakítása. Pozitív nevelési módszereket alkalmazunk (dicséret, bátorítás, elismerés). Lehetőségeket ajánlunk, ismereteket adunk. A kisgyermeknevelők a gondozás közbeni tapasztalataikat megbeszélik és egyeztetik az eljárásokat. Ez biztosítja az egységes nevelést. A szülők a beszoktatás alatt, majd azt követően is megfigyelhetik a gondozást, és összevethetik az otthoni módszereikkel.

11.2. A gondozás szervezése

A gondozást az ölelkezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ- kisgyermeknevelő végzi. Távollét esetén a helyettesítést a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy csoportból egy kisgyermeknevelő és legfeljebb két kisgyermek tartózkodik. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

11.3. Gondozási műveletek

11.3.1. Pelenkázás, bili, WC-használat

A gyermekek pelenkázásához saját, egyszer használatos pelenkát használunk. A pelenkát naponta többször cseréljük: reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A széketes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint a pelenkacserét a pólyázón fektetve vagy állva végezzük. Csak az enyhén nedves gyermeknél használunk törölkendőt az alsó test törlésére. A vizeletes és széketes gyermekeknél a folyóvizes lemosást alkalmazzuk. A folyóvizes lemosás tisztább, és kellemesebb komfortérzést ad. A lemosás alatt lehetőséget biztosítunk a vízzel való ismerkedésre, és az együttműködésre. Az otthon bilit használó gyermekek a bölcsődében is bilit használhatnak, a gyermekvévét, mint lehetőséget ajánljuk fel. A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, a kislányoknak a törlést a kisgyermeknevelők segítik. A szobatisztaság kialakulását nem sürgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Az idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján minden gyermek szobatiszta lesz. A szobatisztaság kialakulásakor felhívjuk a szülő figyelmét azokra a nevelési módszerekre, melyek tapasztalataink szerint támogatják a gyermeket az új szokás elsajátításában.

11.3.2. Testápolás

Testünk tisztasága nem csak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek megelőzésében is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért gyakran kezet mosunk. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Mindig kezet mosunk pelenkacsere és a WC használat után. Fontos feladatunk helyes kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant használunk. A kézmosást, törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtti fésülködés a mozdulatok gyakorlása mellett, a testséma kialakulása, a saját test jellemzőinek megismerése szempontjából is fontos. Ezért egész alakos tükroket használunk.

Tanítjuk a helyes orrfújást, a papír zsebkendő használatát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes, legyen. Lábbelije egészséges, tartsa a bokáját. Elegendő időt adunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérik tevékenységüket, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt, stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet fejlesztjük. A gombolást, fűzést játék közben is gyakorolhatják. A testápolással kapcsolatos szokások kialakítást következetesen végezzük, azzal a céllal, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a kéz- arcmosás, az alapos törülés, a fogmosás, a fésülködés, és az igényes, rendezett öltözék.

11.3.3. Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Eredményünk, ha örömmel, jó étvágyal fogyasztják az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ölben, etetőszékben, vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játékból érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyermekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. Az étkezéssel a kisgyermeknevelők feljegyzést készítenek a gyermekek egyéni dokumentációjába. Az étkezés a bölcsődei napirend egyik sarkköve, a gondozási műveletek között azonban veszélyesnek minősül, ezért a kisgyermeknevelő teljes, osztatlan figyelmét igényli minden korcsoportban. Ezért a bölcsődei étkezések idején a csoportok teljes zavartalanságát szeretnénk biztosítani. E pedagógiai és biztonsági kérdés miatt az étkezések alatt a kisgyermeknevelők mással nem foglalkozhatnak, csak és kizárólag az étkező gyermekkel.

11.3.4. Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak, vesznek részt aktívan a gondozásban, ha egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Gyermekfektetőn, heverőn, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz optimális feltételek szükségesek: átszellőztetett szoba, állandó alvó hely, csend, nyugalom, kényelmes ruházat, átmeneti tárgy. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. Fekvő gyermeknek a fulladásveszélye miatt nem adunk cumisüveget folyadékot. Ébredés után csendes játéokra

van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

11.4. Játéktevékenység

A játék egyetemes emberi, belső késztetésből fakadó örömteli tevékenység. Életszükséglet. A játék útján történő tanulás döntő hatású az ember személyiség fejlődésére. A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti, az érzelmi, értelmi és a szociális fejlődést, Értéknek tekintjük a szabad játékot, az önálló mozgást, aktivitást, az alkotást, a kreativitást. Személyi és tárgyi feltételek biztosításával, jól szervezett napirenddel segítjük elő a nyugodt játéktevékenységet. Fontosnak tartjuk a játék során is a gyermek megismerésén alapuló egyéni bánásmódot, a személyközpontúságot. A kisgyermeknevelő a gyermek igényétől és a helyzettől függően vesz részt a játékban, pl. kezdeményez, ötletet ad, segíti a megosztást, bátorít, együtt játszik a gyermekkel, stb. Viselkedése, kommunikációja minta a gyermekek számára. Érzelmi biztonságban indirekt módszerekkel az értelmi fejlődést segítjük.

Módszertani levél, fejlődés lélektani, pedagógiai, nevelés lélektani ismeretek segítenek abban, hogy önálló felelősséggel hozhassunk döntéseket a gyermekek játéktevékenységével kapcsolatban.

11.5. Tanulás

A tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalást, információszerző folyamatot, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és a gondolkodásban. A tanulás nem csupán ismeretszerzés. Átszövi a bölcsődei élet egészét. Legfőbb motiválója a személyes kíváncsiság, érdeklődés. a tanulási vágy belső motívum: gyermek örömet leli az egész folyamatban, és annak eredményében egyaránt. A tanulás a gyermek életkorából és fejlettségéből adódóan tevékenységbe ágyazottan történik. Legfőbb színterei a természetes élethelyzetek: gondozás, játék, a felnőttekkel, társakkal, együttes tevékenységek, kommunikáció. A tanulás jelentős mértékben utánzásra alapuló spontán tevékenység, játékos tapasztalatszerzés. A beszéd a kisgyermekkor tanulás egyik fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltétele a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakció.

A fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, optimálisan inger gazdag környezettel tesszük lehetővé, hogy a gyermek nyitottan, érdeklődéssel fordulhasson a környezete felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni. Sok lehetőséget kínálunk tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. Magyarázattal, bátorítással, elismeréssel segítjük a megértést, a feldolgozást. Követhető, pozitív mintát nyújtunk. Teljesítményelváráshoz kötött, direkt ismeretátadás nincs a bölcsődéinkben.

12. KIEMELT SZAKMAI FELADATOK

12.1. A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való

jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

Bemutató kiadványokon, faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programról.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését.

12.1.1. Szülői értekezletek

Az intézményvezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Évente legalább két alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban – kb. augusztus 2.-3. hete – tájékoztató jellegű szülő értekezletet tart. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsőde orvosát, az ételmezésvezetőt. Ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Az első szülői értekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások idejéről.

Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk az óvoda vezetőjét, óvodapedagógusait.

12.1.2. Családlátogatás

A gyermek felvétele előtt (optimális esetben a beszoktatás előtt egy vagy két héttel) szervezik a kisgyermeknevelők. Célja a gyermek környezetének, otthoni szokásainak megismerése, külön figyelem adása a szülőnek, lehetőség adása a bizalmas beszélgetésre, szükség esetén a szülő aggodalmainak, félelmeinek eloszlatása az új élethelyzet előtt.

12.1.3. Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. Hasonló korú társakkal való együtt nevelkedése nem saját, hanem a társadalmi igény. Feladatunk, hogy az igény kielégítése mellett csökkentsük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. Ezt a célt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkel egyeztetve, a szakma alapelvei és a felhalmozódott tapasztalati értékeink és a kisgyermek érdekei szerint tervezünk és végzünk. A módszer lehetőséget ad arra, hogy lehető legkíméletesebb módon történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya vagy az apa jelenléte megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását. Mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési zavar, alvászavar). A szülők megismerhetik az ellátás minden részleteit, közvetlenül láthatják a nevelő munkát, a nevelői magatartást, módszereket. Módszertani levél, és belső adaptációs jegyzet alapján végezzük, rugalmasan alkalmazzuk, a gyermek, szülő egyéni igényeinek figyelembevételével. A „saját” kisgyermeknevelő napi, és összegző feljegyzést készít az eseményekről a gyermek dokumentációjába.

12.1.4. Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására. Külön figyelmet szentelünk annak, hogy a kisgyermeknevelő a szülővel való beszélgetés alatt is felügyel, figyel a reá bízott gyermekekre, és ezen idő alatt példamutató magatartásával is nevel.

12.1.5. Szülőcsoportos beszélgetések

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhassanak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább két alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélte időpontokban. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

12.1.6. Egyéni beszélgetések

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, az intézményvezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk.

12.1.7. Üzenő füzet – fejlődési napló

A tájékoztatás írásos formája, mely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. Az üzenő füzet bejegyzéseinek folyamatoságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a család, a kisgyermek számára.

12.1.8. Szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés, a család bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében. A program lehet, családi délután, játszóház, kézműves alkotó foglalkozás, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap. Az ünnepekhez, különleges napokhoz kapcsolódóan közös mézeskalács készítést, mikulásvárást, apák napi partit, anyák napját, gyermeknapot rendezünk. A gyermekek a szülők biztonságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők ötleteket kaphatnak egymástól is a neveléshez, megoszthatják tapasztalataikat egymással. Megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, étrendet, játékkészletet.

12.2. Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása

A gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, az egészséges életmód, a helyes szokások, viselkedés módok megalapozása a bölcsődei egészségvédelem célja. Személyes példamutatásra építve derűs, elfogadó légkörben naponta biztosítjuk a folyamatos játékot, az elegendő szabadlevegőn tartózkodást, a gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéséhez szükséges élelmi anyagokat.

12.2.1. Lelki egészségvédelem

A lelki egészség szempontjából döntő jelentőségűek az első években szerzett benyomások. Az adaptáció és az azt követő időszak érzelmi jelei többnyire láthatóak, de az sem ritka, hogy a gyermek belső feszültségekkel küzd. A kisgyermeket körül vevő bölcsődei szakemberek a gyermek viselkedését folyamatosan figyelemmel kísérik, annak érdekében, hogy felismerjék a lelki problémákat, a stressz jeleit és segítik ezek feldolgozását. Mindent megteszünk azért, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és elfogadja az új környezetét. Figyelünk a mentálhigiénés változásokra, tünetekre és kompetencia határainkon belül kezeljük ezeket. A segítő szemléletű, személyközpontú kisgyermeknevelők hozzájárulnak a gyermekek lelki egészségének megtartásához. Sikerélményekhez juttatjuk a gyermekeket, megerősítjük a helyes viselkedést, Figyelmet fordítunk az agresszió megelőzésére. a játék segítségével oldjuk a feszültségeket. A szeretetteljes légkör, a rendszeresség, a következetesség biztonságérzetet ad. A gyermekek kedvenc játékukat, átmeneti tárgyat behozhatnak, ami vigaszhoz nyújt és folytonosságot a családi otthon iránti igényben.

12.2.2. Mozgásfejlődés segítése

A gyermek legtermészetesebb megnyilvánulása a mozgás. Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki az alapvető mozgásformák. A gyermekek mozgásigénye nagy, az egészséges gyermek szívesen és örömmel mozog. A mozgásigény kielégítését a szabad játék és mozgás biztosításával, a szabadban és a szobában történő tevékenységekkel, mozgáskezdeménnyezéssel segítjük. A környezetet balesetmentessé tesszük, a veszélyhelyzeteket igyekszünk kiküszöbölni. Olyan körülményeket teremtünk, amelyek fokozzák a mozgáskedvet, változatos mozgásformákra adnak lehetőséget. Elegendő időt, megfelelő helyet, eszközöket biztosítunk a mozgáshoz a csoportokban és az udvarokon. A csecsemőknek védett, elegendő térrel rendelkező helyett biztosítunk (hempergő, elkerített szobasarak). A gyerekek állandó felügyelet mellett, szabadon, egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolhatják a nagymozgásokat, finom mozgásokat. A mozgás pozitívan hat az idegrendszerre, a növekedésre, az egészség fenntartására, a betegségek megelőzésére. De segíti az én-tudat fejlődését és az alkalmazkodást.

12.2.3. Levegőzés

Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, a friss levegőn tartózkodást, kinti játékot, mozgást. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az Országos Meteorológiai Szolgálat figyelmeztető előrejelzéseit, valamint a szmog, UV sugárzás, és egyéb környezeti jelenség veszélyes mértékű megjelenésére vonatkozó jelzéseit. A szabad levegőn való tartózkodás idejét ezen ismeretek birtokában szervezzük.

12.2.4. Fogápolás

A fogszuvasodás megelőzése érdekében fontosnak tartjuk a fogápolás, a helyes szájöblítés, a fogmosási technika megismertetését, elsajátítását a bölcsődés korban. Célunk az egészséges fogfejlődés fenntartása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. A zárt fogsorú

gyermek fogkefét és fogkrémet használnak. A rágás érdekében rendszeresen adunk nyers kerti veteményeket, gyümölcsöket.

12.2.5. Só-terápiás szoba használat

A tapasztalatok bizonyítják, hogy a párolgó sóoldat hatására csökken a légúti megbetegedések száma, a már kialakult megbetegedés enyhébb lefolyású, erősíti az immunrendszert.

A só-terápia antiallergiás hatása is bizonyított. A gyermekek heti 2-3 alkalommal tartózkodnak a helyiségben.

12.2.6. A bölcsőde orvos preventív tevékenysége

A bölcsőde orvosa a beszoktatást követően, majd később havonta, félévente részletes orvosi vizsgálatot végez. A vizsgálatot dokumentálja a gyermek egészségügyi kartonjába. A tapasztalatokat megbeszéli a kisgyermeknevelővel, a szülővel, szükség esetén a gyermek házi orvosával. Szakorvost ajánl, kezdeményez. Egészségügyi továbbképzést, ismeretterjesztő előadásokat tart a bölcsődei dolgozóknak, szülőknek.

12.3. A Komplex művészeti, esztétikai nevelés

A bölcsődében a művészeti nevelés legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermekek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, az érzelmi intelligencia fejlődésének segítése. Főként játékhelyzetben, önkéntesen vehet részt a gyermek a kezdeményezésben, a teljesítmény, az alkotás nem elvárás.

12.3.1. Ének-zenei nevelés

Bölcsődénk nevelői tevékenységének fontos eleme az ének, a gyermekek zenei nevelése. A dalos játékok, a ritmikus mondókák, énekelgetés hatással van a gyermekek társas kapcsolatainak, mozgásának- és hangadásának alakulására. Zenei nevelőmunkánkat Forrai Katalin: "Jár a baba, jár", „Ének a bölcsődében.” című gyűjteményére, Gállné Gróh Ilona: „Ringató”-jára, népi mondókákra és a népdalok dallamvilágára alapozzuk. Az énekelgetés, dúdolás, a höcöggetés, az érintgetés a felnőtt, a gyermek érzelmeinek is pozitív irányultságát eredményezi. A zajkeltő eszközök, a hangszerek megismerését a napi tevékenység részeként értelmezzük. Az élő énekszót részesítjük előnyben. Éneklünk személyes kapcsolatban, játékhelyzetben, játékeszközt használva. Ismételtetéssel, mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt. Házi készítésű hangszerekkel bővítjük a hangszközöket. A gyermekek magas hangjához alkalmazkodva éneklünk. A zenei anyagokat gondosan választjuk meg, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni állapotának, érzelmi hangulatának megfelelően. A kisgyermeknevelők a nevelési évre összeállítják, tervezik meg, mit énekelnek napi rendszerességgel, mit az ünnepek közeledtén, mit alkalmaznak meghallgatásra, vigasztalásra, altatásra. A kisgyermeknevelő kompetenciája milyen helyzetben, hol alkalmaz mondókát, dalt, a nyugodt gondozási – nevelési légkör, a gyermek jó hangulatának érdekében. Étkezés közben nem éneklünk

12.3.2. Anyanyelvi, irodalmi nevelés (mondóka, mese, báb)

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi (beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet) és szociális fejlődésére. A mondóka, vers ritmusa, képes könyv nézegetése közbeni közelség, a mese tartalma az érzelmeiken keresztül hat a gyermeki személyiségre. Információkat, ismereteket nyújt, oly módon, amire szinte semmilyen egyéb

helyzetben nincs mód. A képeskönyveket tudatos megfontolással szerezzük be. A művészeti alkotás, hagyományörzés, mint minőség, és a kisgyermek számára érthető megközelítés a megfelelő választás. Fontosnak tartjuk, hogy valamennyien megfelelő irodalmi anyaggal rendelkezünk (vers, mese, mondóka), melyből a gyermekek igénye, fejlettsége szerint válogathatunk, adott szituációkhoz (rajzolás, gyurma, főzőcske, stb.) kapcsolódni tudunk. A gyermekek a népi mondókák, versek, mesék mellett, azokat a történeteket is szeretik, amelyek róluk szólnak, a mindennapi eseményeiket, élményeiket fogalmazzuk meg. Közös öröm, az én-tudat és a gyermeki emlékezet fejlesztése együttesen érvényesül.

12.3.3. Vizuális nevelés (firkálás, rajzolás, gyurmázás, stb.)

A tevékenység maga az örömforrás, érzelmek feldolgozása, önkifejezés. A kisgyermeknevelők életkornak megfelelő, változatos eszközökkel, játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, technikai tanácsadással segítik a tevékenységet. Az alkotó tevékenység kibontakozása szempontjából alapvető tevékenységnek tekintjük a firká- korszakát. Aminek feltételeit naponta, minden bölcsődei csoportban megteremtjük. Gyurmázásra (só-liszt és főzött gyurma) is állandóan lehetőséget adunk. A gyermekek alkotókedvét dicsérettel, bátorítással, elismeréssel erősítjük. A firkákat, rajzokat, alkotásokat megbecsüljük, megőrizzük. A csoportszobákat, öltözőket a gyermeki alkotásokkal és a kisgyermeknevelők által készített évszaknak megfelelő, izléses dekorációkkal, képekkel, fotókkal, díszítjük, mellyel a kisgyermek vizuális nevelését szolgáljuk.

12.3.4. Esztétikus környezet biztosítása

A bölcsődéink berendezéseinek, felszerelési tárgyainak megválasztásánál nem csak a szükségletek kielégítését, hanem az esztétikai nevelés és az izlésformálást is érvényesítjük. Lehetőségeink szerint úgy válogatjuk meg a tárgyakat, a falak, függönyök, a textíliák színét, hogy azok egymással szinkronizáljanak. A környezet díszítését a kisgyermeknevelők végzik, az esztétikai egyensúly megteremtésére törekedve.

12.4. Környezeti nevelés

Megismertetjük, tapasztalatokat közvetítünk a környezettudatos magatartás megalapozása érdekében a természeti (állatok, növények, termékek, időjárás, évszakok jellemzői, stb.) és a társadalmi (családi szerepek, foglalkozási szerepek, hagyományok, ünnepek, stb.) környezet, a játéktevékenységen, és az egyéb tevékenységeken keresztül. A folyamatban kiemelt szerepe van a felnőtt, kisgyermeknevelő példamutatásának.

13. INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK

Egymás kompetencia határai tiszteletben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatban kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel, (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, gyermekjóléti központ, családsegítő, óvodák, nevelési tanácsadó, fejlesztő szakemberek, Szakértői Bizottságok, gyermekvédelmi szakellátások, gyámhivatalok, stb.)

13.1. Együttműködés az óvodákkal

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. Az átmenet segítése érdekében bölcsődei részlegeink együttműködnek a környezetükben működő „társ” óvodával. Törekszünk a jó szakmai kapcsolat kialakítására, célunk, hogy kisgyermeknevelőink tájékozottassák az óvodát a

kisgyermek szokásairól, fejlődéséről.

A nevelők és az óvónők információkkal segítik egymást az gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel a kisgyermeknevelők meglátogatják az óvodában a volt bölcsődés gyermekeiket.

13.2. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelentjük a Gyermekjóléti Központnak. Intézményi kérésre pedagógia szakvéleményt készítünk. Lehetőséget biztosítunk, hogy a Gyermekjóléti Központ szakembere látogatást tegyen a bölcsődei kliensénél. Védelembé vett gyermek esetében együttműködünk a családgondozóval, védőnővel. A bölcsődei részlegvezetők, gyermekvédelmi felelősök, kisgyermeknevelők részt vesznek esetkonferencián, jelzőrendszeri megbeszélésen, konferencián.

13.4 Kapcsolattartás a civilszervezetekkel, más intézményekkel

13.4.1. Magyar Bölcsődék Egyesülete

Dolgozónk képviseltetik magukat tagként a szakmai szervezetben. Intézményünk tapasztalatait, szakmai véleményünket rendszeresen kikéri az Egyesület Elnöke és választmányi tagjai. Aktív részvételre törekszünk az Magyar Bölcsődék Egyesületének munkájában, programjain munkatársaink képviselik Bölcsődénket. A Magyar Bölcsődék Egyesületének módszertani feladatellátásával összefüggésben a Pest Megyei régió bölcsődéiből fogadunk szakmai vendégeket.

13.4.2. Bölcsődei Alapítvány

Rövidtávú céljaink egyike a Babaliget Bölcsőde Alapítványának létrehozása. Nem titkolt célunk a szülőket anyagi lehetőségeik tiszteletben tartása mellett adakozásra kérni. Meggyőződéssel valljuk, hogy a bölcsődei szolgáltatás nem egyszerűen egy, a családnak az állam és a fenntartó által adott járandóság, hanem speciális, egész életre kiható kapcsolatot biztosító emberi kapcsolat. Tudjuk, hogy a bölcsődei ellátás megszervezésének biztosításához az állam és a fenntartó jelentős összegekkel járul hozzá, Bölcsődénkben a szülők gondozási díjat is fizetnek. Azt azonban tudatnunk kell a világgal, hogy a jó tárgyi feltételek ellenére is lenne még mire költenünk, napi szinten merülnek fel olyan feladatok, amelyek megoldásához nem kellene feltétlenül nagy összegeket költenünk, hanem elég lenne egy hozzáértő, segítőkész szülő. A családoknak olyan erőforrásaira szeretnénk szert tenni, ami előreviszi a bölcsődét, nem terheli meg túlzottan a szülőt, de közösséget épít és az adományozás jó érzésével tölt el. Szeretnénk ha a közös felelősségvállalás, az egymásra figyelés, a gyermekek szeretete, és az adományozók megbecsülése a kisgyermekes családok számára megélhető élmény, lehetőség lenne, és a Bölcsőde számára előrelépési lehetőséget kínálna.

13.4.3. Társszakmai együttműködések

Intézményünk nagy hangsúlyt fektet a városban működő védőnői szolgálattal, a helyi gyermek házi orvosokkal, a Szociális Alapszolgáltató Központ munkatársaival való együttműködésre. Rendszeres találkozóinkon munkánk közös pontjainak megbeszélése, kölcsönös szakmai támogatás, információcsere történik.

13.4.4. Korai fejlesztő Központ

Kisgyermeknevelőink segítik a fejlesztő szakemberek fejlesztő tevékenységét a korai fejlesztést határozat alapján igénybe vevő kisgyermek esetében. Biztosítják a bölcsődei részlegeinkben felvételt nyert SNI-s gyermekek egyéni gondozását, nevelését, amellyel nagy segítséget nyújtanak a családoknak, szülőknek, gyermekeknek.

14. GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. A dokumentálást megfigyelési szempontsorok segítik. Alapja a tényszerűség (objektív, konkrét), a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk és nem minősítjük. A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése , tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

14.1. Gyermek-egészségügyi törzslap

Felvételkor a szülő biztosítja, kitöltését a védőnő végzi. Ezt követően a kisgyermeknevelő vezeti a saját gyermekeiről. Útmutató segítségével rendszeresen írnak a gyermek érzelmi, értelmi, testi, szociális fejlődéséről, változásokról. A gyermekkel történő különleges események, a betegségek, hiányzások is bejegyzésre kerülnek. A törzslapra kerül a „családlátogatási-„ és a „beszoktatási” összefoglaló is.

14.2. Fejlődési napló

A kisgyermeknevelő havonta-negyedévente tájékoztatja szülőket kisgyermeknevelői beírás formájában a gyermek teljes körű fejlődéséről, az eseményekről. Ezt a füzetet az óvodába menő gyerekek szüleinek mintegy emlékként adjuk át, azzal a nem titkolt céllal, hogy mosolyt csalhassunk arcukra, amikor évekkal később gyermekük bölcsődei életéről olvasnak.

14.3. Üzenő füzet

A gyermek betegségeiről szóló igazolásokat, a szülők adatait, a hivatalos bejegyzéseket tartalmazó füzet, mely dokumentálja a távolmaradásokat, a szülői, kisgyermeknevelői kéréseket. Ezt a füzetet a Gyermek egészségügyi törzslapra vonatkozó iratőrzési szabályok szerint tároljuk.

14.4. Csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti - délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzítik az étrendet, a levegőn tartózkodás, az esetleges rendkívüli eseményeket.

14.5. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük. A feladat felelősei az intézményvezető, a gazdasági feladatokat ellátó élelmezésvezető, és a bölcsődevezető helyettesi feladatokat is ellátó kisgyermeknevelő. Az adatszolgáltatás ellenőrzését a Bölcsődék Központjának munkatársai végzik. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

14.6. Személyi térítési díjak nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Külön nyilvántartás készül a gondozási díjat fizetőkről és a kedvezményben részesülőkről is.

14.7. A személyes gondoskodásban részesülő személyekről vezetett Nyilvántartás

A jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatok, az ellátással kapcsolatos döntések, megállapítására, megváltoztatására, megszüntetésére vonatkozó adatok, megszüntetés jogcíme, valamint a döntés jogerőre emelkedésének időpontja(i) az ellátással kapcsolatos döntések, megállapítására, megváltoztatására, megszüntetésére vonatkozó adatokat, megszüntetés jogcímét, valamint a döntés jogerőre emelkedésének időpontja, a gyermek, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének megállapításának oka, a térítési díj fizetési kötelezettség teljesítésére, elmaradására, behajtására, illetve elévülésére vonatkozó adatok Nyilvántartásban vezetése.

A szülők figyelmét felhívjuk a Házirendben, hogy az adatváltozást 15 napon belül jelezniük kell az Intézmény felé.

15. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermekek többsége az érés, fejlődés, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az óvoda érettség jellemzői:

- Fő tevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szereti, amit csinál,
- képes kötődni, érzi, hogy szeretik, a közösséghez tartozik, családjának, társainak örül, a felnőtt-gyerek kapcsolaton túl, a gyerek-gyerek kapcsolatokban is biztonságban, jól érzi magát, szívesen játszik társaival.
- Kialakult én-tudata, én-képe pozitív,
- Nyitott, érdeklődő, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben,
- Több területen önálló, élvezi önállóságát, a gyakorlást, kisebb segítséget igényel,
- Jól tájékozódik a környezetében, ismeri napirend eseményeit, a szokásokat. elfogadja a csoportban kialakított szabályokat, alkalmazkodás nem jelent számára megterhelést.
- Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit akar.
- Képes a konfliktusokat, negatív érzéseket önállóan, vagy felnőtt segítségével feldolgozni,
- Mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ. Érzékeli teste térbe való elhelyezkedését, mozdulatai hatását.
- Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik különböző területeken. Szavakkal fejezi ki szükségleteit,
- Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyerekekkel,
- Szobatiszta, legtöbbször „ágytiszta”. Büszke arra, hogy nem használ pelenkát,
- Együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít.

A gyermekek egészséges fejlődés esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Az intézmények a család, bölcsőde és óvoda együttműködése fontos a gyermek zavartalan fejlődése és az óvodai adaptáció érdekében.

16 AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira. A jogokat és a kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe”, „A bölcsődei munka etikai kódexe és alapvetően az Bölcsődék „Etikai Kódex 2012” tartalmazza. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Szülői Érdekképviselői Fórumot működtet. A Fórum elérhetőségéről a szülőket a bölcsődei részlegvezetők tájékoztatják, valamint az átadókban jól látható helyen kifüggesztésre kerülnek. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a Megállapodásban, valamint a bölcsődei átadókban és a tájékoztató táblán is olvasható. A gyermekvédelmi szolgáltatást nyújtó helyi intézmények elérhetősége a központi hirdetőtáblán kerül kifüggesztésre. A gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről mindkét átadóban elhelyeztünk tájékoztatókat.

A Szülői Érdekképviselői Fórumon, a szülői értekezleteken és szülőcsoportos értekezleteken felvilágosítást adunk az ellátást végző személyek jogairól is. A bölcsődei dolgozók jogainak védelme érdekében munkatársi értekezleteken rendszeresen ismeretátadást végzünk. (KJT., Munka Törvénykönyve)

17. A SZAKMAI PROGRAM ALAPDOKUMENTUMAI

17.1. Jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011.április 25)
- 1991.évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről,
- 1997.évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 1992.évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról.
- 2011. évi CXII. tv. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 235/1997. (XII.17) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgáltatások és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 257/2000 (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 1/2000.(1.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 90/2003.(VII.30.) FVM - ESzCsM együttes rendelet az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer higiéniai feltételeiről
- A bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II.19.) SzMM utasítás.
- 20/2017. (IX.18.) EMMI rendelet a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyeletet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről

17.2. Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. SZMI, 2008. Kézirat
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus - Pszichológus Tagozat anyaga, 2007
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei.(Az Országos Csecsemő-és Gyermekegészségügyi Intézet által 1994-ben összeállított, „Az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2001.
- Biztos alapokon. Kisgyermekkorai nevelés és gondozás. Nevelés és képességfejlesztés. OECD, 2001
- Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. BOMI, Bp, 1979

- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. BOMI, Bp. 1982
- Gyermek napközbeni ellátása. Standard. SZMI. Bp,2007.
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. BOMI, Bp., 1997
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. NCsSZI, Bp. 2003
- Napközbeni gyermekellátás Európában. Az Európa Tanács ajánlásai. Kézirat.
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. BOMI, Bp. 1982
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához. BOMI, Bp. 1989
- A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja. SZMI. Bp, 2008
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai SZMI Bp,2009.

17.3.Intézményi Szabályzatok

SZMSZ,
 Felvételi Szabályzat,
 Érdekképviseleti Fórum Szabályzat,
 Hőségriadó terv
 Házi rend (melléklet)
 Iratkezelési szabályzat
 Leltár és selejtezési szabályzat
 Tűzvédelmi szabályzat
 Munkaruha szabályzat
 Továbbképzési terv

17.4. Szakmai Program mellékletei

1. SZMSZ
2. Megállapodás minta
3. Házi rend

18. ZÁRSZÓ

*“A legnagyobb veszély az ember számára nem az,
hogy túl magas célt tűz ki és nem éri el,
hanem az, ha túl alacsonyt.”*
(Michelangelo (1475-1564)).

Bízunk abban, hogy a Szakmai Program a gyermekek életkori sajátosságait és szakmai értékeket követve szolgálja az Újpesti kisgyermeknevelés továbbfejlesztését, segíti kibontakoztatni az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye valamennyi részlege sokszínű tevékenységét, a kisgyermeknevelés jó gyakorlatának minél szélesebb alkalmazását, szolgálva ezzel a gyermekek minél szélesebb személyiség fejlődését.

Hisszük, hogy a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki és szociális fejlődést biztosítunk az újpesti lakosság gyermekeinek, és a bölcsődei kor végére érett, óvodai élet megkezdésére alkalmas kisgyermeket nevelünk.

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Program hatálya: 2021-2024

Módosítása a 15/1998.NM rendelet alapján történik.
Aktualizálása folyamatos. Felülvizsgálat
esedékessége 3 év

Intézmény bélyegzőjének lenyomata:

Intézményvezető aláírása:

Kerepesi Babaliget Bölcsőde

2144 Kerepes, Alföldi út 58.
Tel:06/20/559-8912 Élelmezés vezető: 06/28/561-053
bolcsode@kerepes.hu

MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött egyrészről Kerepes Város Önkormányzata által fenntartott Kerepesi Babaliget Bölcsőde (2144 Kerepes, Alföldi út 58.), mint a bölcsődei napközbeni ellátást biztosító intézmény (továbbiakban: intézmény), másrészről a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek - **Szülők (törvényes képviselők) adatai:**

Név: ....

Születési név: ....

Anyja neve:..... ..

Lakcíme: ....

Gyermek adatai:

Név: ....

TAJ szám: ....

Anyja neve: ....

Lakcíme: ....

1. A bölcsődei ellátás ..... év.....hó ..... napjától, a gyermek 3. életévének betöltéséig, illetve a bölcsődei nevelési év végéig (augusztus 31.) tart.

2. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján „bölcsődébe az gyermek húsz hetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyerek az ötödik életévének betöltésig, ill. annak az évnek a december 31-éig vehető fel, melyben a gyermek a harmadik életévét, fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti.”

3. A bölcsődei ellátás időtartama a jogosultsági feltételek megszűnésig tart.

4. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő étkezés, az egészséges, korszerű táplálkozás szempontjainak figyelembevételével,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása a bölcsődében,
- egészségvédelem, egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás.
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportoknak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- rendszeres orvosi ellenőrzés,
- óvodai életre való felkészítés,
- a bölcsőde a meghatározott nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek ellátását.

5. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:

- A házirend megismertetése,
- adaptációhoz szükséges idő és feltételek biztosítása,
- tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,

- rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációban (üzenőfüzet, fejlődési napló),
  - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés a kisgyermeknevelővel, vezetővel,
  - tájékoztatók, étrendek megismerésének lehetősége,
  - a családi nevelés elősegítése érdekében együttműködés a szülővel gondozási-nevelési kérdésekben,
  - a szülői érdekképviselői fórum munkájában való részvétel lehetőségének biztosítása,
  - az Intézmény biztosítja a Szülő számára a panaszjog gyakorlásának lehetőségét.
6. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. tv. (továbbiakban: Gyvt.) 146 § (1)-(3) bekezdései, valamint a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni támogatásokról szóló jogszabályban foglaltak alapján a bölcsődei ellátás térítésköteles. A Fenntartó jogosult és köteles a tárgyévre vonatkozó intézményi térítési díjat tárgyévi április 1-g megállapítani és azt kihirdetni.
7. Kerepes Város Önkormányzat Képviselőtestülete 2018. április 5-i ülésén a megállapított intézményi térítési díj alapján meghatározta a bölcsődei gondozás személyi térítési díjat, mely összeg 2018. május 1.-től maximum 547- Ft / nap /fő. A személyi térítési díj kiszámításának szabályai egyebekben változatlanok, a benyújtott jövedelemigazolások alapján kerülnek kiszámításra.
8. **bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés intézményi térítési díja naponta 2020. február 1.-től, a nyersanyagköltség figyelembevételével, és Kerepes Város Önkormányzat Képviselőtestületének határozata alapján 648.- Ft. A 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról 1.§-a rendelkezik a normatív kedvezményben részesülők köréről. „Az ingyenes vagy kedvezményes étkezés jogosultsági feltételeinek fennállásáról a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint kell igazolni.” (2015. évi LXIII. tv. 1.§ (2) (5b) pontja)**
- **A személyi térítési díj meghatározásához és a díjkedvezmények megállapításához szükséges okiratok benyújtását követő munkanaptól tudjuk érvényesíteni a kedvezményeket.** (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata, rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat).
  - **A benyújtott, és felhasználható bizonyítékok alapján a gondozás személyi térítési díja: .....Ft/nap.**
  - **A 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról 1.§-a értelmében a gyermekétkezés személyi térítési díja: .....Ft/nap.**

Amennyiben a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, annak csökkentését, illetve elengedését kéri a térítési díj megállapítását tartalmazó értesítő kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz címzett írásbeli kérelmet nyújthat be az intézmény vezetőjénél. A fenntartó döntését határozatban hozza meg.

Az étkezési díj megfizetésének szabályai:

- a személyi térítési és étkezési díjat tárgy hó 10-ig kell megfizetni.
- a befizetés készpénzben teljesíthető az élelmezésvezetőnél, az általa előre megadott, és meghirdetett időpontokban lehet teljesíteni.

9. Megszűnik az ellátás:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért,
- valamint a GYVT. 42. § és 41/A § alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-én, sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti.
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni,
- a törvényes képviselő az ellátás megszüntetését kéri,
- ha bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét,
- a házirend ismételt súlyos megsértése esetén.

10. Záró rendelkezések

A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a vitás kérdés közös megegyezéssel történő rendezésére törekszik. Az egyeztetés eredménytelensége esetén panaszával az intézményvezetőhöz, a területileg illetékes gyermekjogi képviselőhöz (Popovics Edit, tel: 06/20/489-96-29, e-mail: juhasz.leventene@ijb.emmi.gov.hu), valamint a fenntartóhoz (Kerepes Város Önkormányzata, 2144 Kerepes, Vörösmarty u. 2.) fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. §-a rendelkezik.

A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátást nyújtó személyekkel.

Az ellátást igénylő kijelenti, hogy a megállapodásban foglaltakat megismert, megértett, és aláírásával együtt az egyik példányt átvette.

Kelt: Kerepes, ...

.....

Szülő
(törvényes képviselő)

Hutvágner Csabáné
intézményvezető

Nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről

Alulírott aláírással igazolom, hogy a Babaliget Bölcsőde szóbeli tájékoztatását megkaptam:

- az ellátás feltételeiről,
- az intézményben folyó gondozó-, nevelő-oktató munkáról,
- az érték-, és vagyonmegőrzésről,
- az intézmény házirendjéről, napirendjéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő étkezési, gondozási díjról,
- a Bölcsőde só-szobájának használatáról.

A házirend kivonatát a Megállapodás aláírásával egyidejűleg megkaptam.

Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történt változásokról információt szolgáltatni. (Gyvt. 1997. évi XXXI. tv. 33.§(2) és Gyvt. 1997. évi XXXI. v. (3) b) és c) pontja)

Nyilatkozat a személyes adatok védelméről

Alulírott tudomásul veszem, hogy gyermekemről a bölcsődében szakmai anyagként készülhetnek fotók, filmfelvételek. Az elkészült anyagok felkerülhetnek a Bölcsőde

honlapjára, bekerülhetnek szakmai anyagokba, filmekbe, de a Bölcsőde törekvése, hogy az anyagok ne sértsék a gyermek személyiségi jogait, lehetőleg ne legyenek alkalmasak a személy azonosítására.

A gyermek törvényes képviselőjeként a felvételeken gyermekemet megjelenéséhez
hozzájárulok **nem járulok hozzá.**

**Mint a gyermek szülője/törvényes képviselője gyermekem részére a só-szoba
használatához**
hozzájárulok **nem járulok hozzá.**

Kerepes, ...év.....hó.....nap

Szülő (törvényes képviselő)

Kerepesi Babaliget Bölcsőde

2144 Kerepes, Alföldi út 58.
Tel:06/20/559-8912 Élelmezés vezető: 06/28/561-053
bolcsode@kerepes.hu

HÁZIREND

A bölcsőde címe	Kerepesi Babaliget Bölcsőde
A bölcsőde telefonszáma	06/20/559-89-12
A bölcsőde vezetője	Hutvágner Csabáné

Az intézmény nyitvatartási rendje:

Az intézmény reggel 6 órától este 6 óráig tart nyitva.

Érkezés: A bölcsőde naponta reggel 6 órától fogadja az érkező gyerekeket. A gyermekek szabad játékban való részvételének biztosítása és a napirend betarthatósága miatt kérjük, hogy a gyermekek reggel 9 óráig érkezzenek be a bölcsődébe. Ha ettől eltérő időpontban érkeznek, kérjük a bölcsőde tájékoztatását, és lehetőség szerint a kisgyermeknevelő előzetes tájékoztatását.

Távozás: A gyermekek hazavitelére délután 18 óráig van lehetőség. Abban az esetben, ha a Szülő, vagy általa előzetesen írásban megjelölt személy/személyek egyike sem viszi el a gyermeket a fenti időpontig, illetve akadályoztatásáról nem tájékoztatja az intézményt, a szolgálatban lévő kisgyermeknevelő telefonon keresi a Szülőket. Ha a Szülő, vagy az általa írásban megjelölt személyek egyike sem elérhető, akkor a kisgyermeknevelő – összhangban az 1997. évi XXXI. tv. előírásaival – a rendőrség közreműködésével kezdeményezi a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését.

A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg. Külön élő szülők esetében a szülőnek csak akkor tagadhatjuk meg a gyermek elvitelét, ha erről a jogszabályoknak megfelelő végzést mutat be a szülő.

I. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, a testi és lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkeztetés - (speciális diéták készítése előzetes megbeszélések és a kezelőorvos javaslata alapján)
- a fejlődéshez szükséges, biztonságos és esztétikus környezet,
- egészségvédelem, egészségnevelés, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (csoport és személy állandóság a módszertani elvek alapján),
- egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játéokra,
- szabad játék lehetőségeinek megteremtése,
- az egyéni ruhanemű kivételével textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- rendszeres orvosi felügyelet,
- az óvodai életre való felkészítés

I. Az étkezések rendje a Bölcsődében:

Reggeli: 8^h-8³⁰

Tízórai: 9³⁰

Ebéd: 11³⁰

Uzsonna: 15^h-15³⁰

Az étkezések ideje alatt a kisgyermeknevelőnek teljes figyelmével a gyerekekkel kell foglalkoznia, és segítenie kell az étkező gyerekeket. Ezért az étkezések alatt gyermek nem adható ki, illetve nem fogadható be. Ezt kérjük minden esetben vegyék figyelembe! Ha a gyermeket reggel 8^h-után adják be, akkor otthon reggeliztessék meg, és beadással várják meg, amíg a csoportban valamennyi gyermek befejezi az étkezést!

II. A Bölcsődei étellel kapcsolatos szabályaink:

1. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy a szekrényben megfelelő mennyiségű váltóruháról szíveskedjenek gondoskodni. Tájékoztatjuk Önöket, hogy a szekrényben hagyott, illetve a gyermeken lévő, vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.
2. Kérjük, hogy a szekrényekben a ruhák mennyiségére, minőségére, megfelelőségére, méretére és tisztaságára figyeljenek.
3. A kisgyermeknevelő a szekrényben helyezi el a napközben beszennyeződött ruhákat is. Kérjük, ezeknek a hazavitelét oldják meg. A szennyezett ruha elkülöníthetősége érdekében kérjük, gondoskodjanak megfelelő zacskóról, amit a szekrényben helyezzenek el.
4. A gyermekek napközbeni ellátáshoz nélkülözhetetlen az elegendő mennyiségű, az időjárásnak és a gyermek méreteinek megfelelő ruházat. Ezért kérjük, hogy a gyermek részére gondoskodjanak legalább 4 váltás tiszta ruhaneműről (body, nadrág, póló, pulóver, short-nadrág, felső harisnya, zokni, ruhácska). Előfordulhat, hogy a szobatisztaság tanulásának időszakában ez a ruhamennyiség is kevésnek bizonyul, tehát kérjük, hogy a kisgyermeknevelők ilyen irányú kéréseit mindig teljesítsék.
5. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az udvari játék alkalmával a kisgyermekeknek szükségük van az évszaknak megfelelő játszóruhára, illetve fejfedőre.
6. A fejlődő gyermek kialakuló csont- és ízületi rendszerének egészsége miatt fokozottan fontos, hogy a gyermek a korosztályának megfelelő lábbelit hordjon. Kérjük, hogy amennyiben lehetséges, erre fordítsanak nagy gondot! Olyan lábbelit pedig semmi esetre se adjanak a gyerekeknek, ami balesetveszélyes (túl nagy, túl kicsi, csúszós talpú, papucs fazonú, esetleg díszei okozhatnak problémát a nap folyamán)!
7. A nyári időszakban a napsugárzás elleni védelem miatt a kisgyermeknevelők naptejet is kérhetnek, amit a szekrényben kérünk elhelyezni.
8. A csoportszobába a gyermek otthoni, kedves tárgyai közül is behozhat egy-egy darabot, de kérjük, hogy ezeknek a mennyiségét Önök szabályozzák. Semmiképpen sem jó a gyerekeknek, ha sok játékot hoz be, és mi sem tudjuk a felelősséget vállalni azokért. A csoportokban egyébként is megfelelő mennyiségű és minőségű játék áll a rendelkezésre.
9. Pedagógiai okok miatt előfordulhat, hogy a kisgyermeknevelő megkéri Önöket, hogy egy-egy játékot a gyermek szekrényében helyezzenek el.
10. A gyermek reggeli fogadásánál és délutáni hazaadásánál a szülő és a kisgyermeknevelő együttműködését, egymás személyiségét tiszteletben tartó udvarias, kapcsolatépítő magatartás kell, hogy jellemezze. A bölcsőde vezetésén, a kisgyermeknevelőkön kívül a működést elősegítő egyéb munkatársaknak is munkájukkal, viselkedésükkel hozzá kell járulni a bölcsődei gondozó-nevelő munka eredményességéhez.

11. A kisgyermeknevelő-szülő napi találkozója akkor hatékony, ha kölcsönös az egymás tájékoztatása, a szóbeli és írásbeli információcsere. Kérjük, hogy ez a mindennapos információcsere a lehető legrövidebb úton történjen. ***Igény szerint a kisgyermeknevelők fogadóóra keretében szívesen állnak a szülők rendelkezésére előre egyeztetett időpontban. A bölcsőde vezetője is szívesen áll rendelkezésükre előzetes időpont-egyeztetés alapján. Előzetes időpont-egyeztetés nélkül a bölcsődevezetővel minden szerdán 7 és 12 óra között van lehetőség megbeszélésre.*** A gondozó-nevelő munka zavartalanságának biztosítása azonban minden esetben elsődleges, ezért, kérjük, ezt tartsák tiszteletben!
12. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében láza (37,5 °C és ennél magasabb testhőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell. Ha a gyermek gyógyszert vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni gyermekek kisgyermeknevelőjét.
13. A kisgyermeknevelők a bölcsődébe otthonról hozott gyógyszert nem fogadhatnak be, azt a gyermeknek nem adhatják be. Ez alól a szabály alól csak nagyon kivételes esetben lehet eltérni, melyet minden esetben meg kell beszélni a bölcsőde orvosával, a kisgyermeknevelővel és az intézmény vezetőjével.
14. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a gondozónő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozóit. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy minden ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
15. Kérjük, ha a szülők, gondviselők adataiban (telefonszám, elérhetőségek) változás áll be, azt mielőbb tudassák a kisgyermeknevelőkkel!
16. A betegség után visszatérő gyermek csak orvosi igazolással jöhet ismét bölcsődébe és a 10 napnál többet hiányzó gyermek újbóli beérkezésekor csak orvosi igazolással vehetjük be a gyermeket. Igazolás nélkül gyermek nem vehető be!
17. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkoznak.
18. Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsőde, a távolmaradást reggel 11^h –ig közölje a megadott telefonszámon. A térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól tudjuk a gyermek hiányzását figyelembe venni.
19. 30 napot meghaladó hiányzás esetén a bölcsődei férőhely megszüntethető akkor, ha a szülő nem jelzi a távolmaradás okát.
20. Kérjük, hogy a térítési díjat az előre jelzett napokon fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással áll szíves rendelkezésükre. Az étkezési díjak tekintetében a bölcsőde ételmezésvezetője is szívesen ad tájékoztatást, segítséget.
21. A bölcsőde területén a dohányzás szigorúan tilos! A bölcsőde területén alkohol és más tudatmódosító szer nem használható! Az alkoholos vagy tudatmódosító szer hatása alatt álló személyeket a lehető legrövidebb időn belüli távozásra szólítjuk fel.
22. A bölcsődéből gyermek nem adható ki olyan személynek, aki láthatóan alkohol, vagy tudatmódosító szer hatása alatt áll. Ilyen esetekben a kisgyermeknevelő köteles a rendőrségen, illetve a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő helyén jelezni!
23. A babakocsikat és egyéb szállító eszközöket az erre kijelölt helyen kérjük tárolni. Annak ellenére, hogy természetesen figyelemmel kísérjük a babakocsi-tárolóban elhelyezett tárgyakat, azok napközbeni őrzését az Intézmény nem tudja megoldani. Ezért az elhelyezett értékekkel kapcsolatban felelősséget nem vállalunk! (1.:1. pont!)

24. A bölcsőde ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és a téli zárást a szülők igényeihez is igazodva a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év február 15-ig tájékoztatjuk. A nyári időszakban igény szerinti ügyeletet biztosítunk.
25. A bölcsődei csoportba semmilyen étel és ital nem vihető be. Ha a gyermek még használ cumisüveget, az csak teljesen üres, és tiszta állapotban adható be, és a bölcsőde munkatársai fogják azt megtölteni.
26. Amennyiben a gyermek játszó cumit használ, akkor azt jellel ellátva kérjük beadni. Csak olyan cumi vehető be a csoportszobába, amelyiknek zárókupakja van! A fertőzésmentes tárolást csak így tudjuk megoldani.
27. A gyermek testén lévő ékszereket, balesetveszélyes díszeket kérjük, vegyék le a gyermekről beadás előtt! (a nyaklánc, a lógó fülbevaló és egyéb ékszerek balesetveszélyesek!) A gyermekeknél, testükön, vagy szekrényeikben, zsebeikben lévő értéktárgyak megőrzéséről nem tudunk gondoskodni, azok eltűnésért felelősséget nem vállal az Intézmény. (l.: 1. pont)
28. A bölcsőde átadóiban, illetve egyéb helységeiben tilos a gyermekeket otthonról hozott étellel és itallal kínálni!
29. Abban az esetben, ha a gyermeket még étkezés előtt elviszik, a kisgyermeknevelők az ételt nem adhatják ki későbbi elfogyasztásra!
30. A bölcsődébe nem hozható be semmilyen házi készítésű étel, vagy ital! Alkalmakra kizárólag gyári csomagolású, érvényes szavatossági idejű, kifogástalan állapotban lévő étel és ital vehető be, minden esetben a vásárlást igazoló blokkal együtt.
31. Azokra az alkalmakra, amikor a szülőket meghívjuk illetve a beszoktatás idejére, kérjük, hogy a szülők is hozzanak magukkal váltó cipőt, mert a csoportszobába utcai cipővel belépni nem lehet.
32. A bölcsőde dolgozói munkaidejükben közfeladatot ellátó személyek. Munkájukkal összefüggésben egy sor szabálynak kell megfelelniük. Ezért előfordulhat, hogy a szülők bizonyos kérdéseire az intézmény vezetőjéhez irányítják az érdeklődőket. A bölcsőde dolgozóinak munkáját, különös tekintettel a gondozó-nevelő munka folyamatosságára, és zavartalanosságára csak minden érintett közös együttműködése alapján lehet megoldani, ezért kérjük és várjuk a bölcsődével kapcsolatba kerülő személyek együttműködését.
33. A gyermeket a bölcsődéből csak az arra megjelölt személyeknek adjuk ki.
34. **A gyermekek érkezése és távozása kapcsán, hivatalos ügyek intézésekor kérjük, hogy a biztonságos munkavégzés, valamint a baleset-megelőzés szempontjai miatt csak a szükséges ideig tartózkodjanak az intézmény területén.**
35. **Az Intézményben a következő személyek tartózkodhatnak:**
  - **gyermekek szülei, és a szülők által felhatalmazott felnőttek, akik a gyermekeket behozzák, illetve hazaviszik,**
  - **az Intézmény dolgozói munkaidejükben, vagy hivatalos ügyeik intézése közben,**
  - **az Intézménnyel kapcsolatban álló szállítók, mesteremberek, a szolgáltatás partnerei, gyakorlatukat teljesítő hallgatók, tanárok, illetve, akik az üzemeltetéssel kapcsolatban valamilyen ügyet intéznek.**
36. **A gyermekek biztonsága érdekében azonban mindenkit megkérünk, hogy ügyének elintézése után ne töltsön feleslegesen időt az Intézmény területén! A gyermekek korosztályi sajátosságai miatt ugyanis bármikor adódhat olyan helyzet, amikor a dolgozók munkavégzését akadályozhatják.**
37. **Az Intézmény dolgozói vendéget nem fogadhatnak munkaidőben, mert az a gyermekek biztonságát és a zavartalan munkavégzést is veszélyeztetheti.**

38. Szakmai megbeszélések céljából vendég az Intézményben csak az Intézményvezető tudtával és engedélyével tartózkodhat a szükséges ideig. A vendég által okozott károkért a vendégül látó tartozik felelősséggel. A vendég Intézményben elszenvedett balesetéért felelősséget nem tudunk vállalni.
39. A Tűz- és Munkavédelmi Szabályzat, illetőleg az érvényben lévő egyéb szabályzatok betartása mindenkire nézve kötelező! Abban az esetben, ha a nem megfelelő magatartást valamely Munkatárs észleli, köteles az illetőt figyelmeztetni, és a bölcsődevezetőnek beszámolni.
40. A bölcsőde tisztaságáért és állapotának megőrzéséért valamennyi Munkatársunk sokat dolgozik, ezért kérünk minden látogatót, hogy tegye ezt meg maga is!
41. A bölcsőde dolgozói felett a munkáltatói jogokat a bölcsőde vezetője gyakorolja. Ezért kérjük, hogy esetleges panaszokkal elsősorban őt keressék meg.
42. A bölcsődei panaszjog gyakorlásának másik fóruma a Szülői Érdekképviselői Fórum, melynek működéséről a bölcsődében tájékozódhatnak. Kérjük, hogy panaszokkal forduljanak az intézmény vezetőjéhez, vagy a Szülői Érdekképviselői Fórum tagjaihoz!
43. Az Intézmény Adatvédelmi Szabályzatából adódóan a Bölcsődével kapcsolatba kerülők figyelmét felhívjuk arra, hogy az Intézmény dolgozóit, ellátottait és magát az Intézményt is megilletik a személyiségi jogok.
44. Az Intézmény dolgozóit az Adatvédelmi Szabályzaton túl a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény is köti a harmadik félnek kiadott belső információk ügyében.

III. Intézményi jogviszony megszűnése

A gyermek bölcsődei gondozását az intézményvezető megszünteti, ha a gyermek a nevelési év végére eléri a Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott életkort.

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. §³⁹¹ (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A gyermek bölcsődei gondozása megszűnik, ha

- a) a gyermek a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.
- b) az ellátás feltételei a továbbiakban már nem állnak fenn és a gyermek napközbeni ellátása más módon megoldott vagy megoldható; a határozathozatalt követő hónap első napjától.
- c) a szülők térítési díjfizetési kötelezettségüknek határidőben nem tesznek eleget, és díjhátralékukat az intézményvezető vagy az általa megbízott személy felszólítására nem rendik; a határozathozatalt követő hónap első napjától.
- d) a gyermek 30 napot meghaladóan a bölcsődei ellátást nem veszi igénybe, kivéve, ha ez alatt az időtartam alatt a bölcsődei gondozás igénybevétele gyermekorvos által igazoltan a gyermek egészségi állapota, betegsége, balesete következtében nem volt lehetséges; a gyermek hiányzásának kezdő napját követő 31. naptól kezdődően.
- e) a szülő kérelmére; a kérelemben foglalt időponttól kezdődően.
- f) a szülő/hozzá tartozó a házirendet ismételten súlyosan megsérti.

IV. Gondozási és térítési díj

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 146-151 §, és Kerepes város Önkormányzat Képviselőtestület helyi rendelete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni támogatásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló rendelet alapján a térítési díjat minden hónap 10.-ig meg kell fizetni. A térítési és gondozási díj adott hónapra vonatkozik. Abban az esetben, ha a gyermek valamilyen okból kifolyólag nem járja végig az adott hónapot, akkor az étkezési térítési díj a következő hónapban jóváírásra kerül.

6. A térítési díj befizetése és ellenőrzése

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról szóló **328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet előírásai alapján.**

A személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként

- a) bölcsődei ellátás és intézményi gyermekétkeztetés esetén a tárgyhónap 10. napjáig,
  - b) Gyvt. 44/C. §-a szerinti napközbeni gyermekfelügyelet, átmeneti gondozás és utógondozói ellátás esetén a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig
- kell befizetni az ellátást nyújtó intézmény elszámolási számlájára.

Az intézmény vezetője ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörténik-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a kötelezettet írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A nyilvántartott díjhátralékról az intézmény vezetője negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítésidj-hátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

A házirend betartását kérjük és megköszönjük!

Kerepes, 2021. augusztus 26.

Hutvágner Csabáné

intézményvezető